

Број 9, март 2024.

Часопис ХАЈР

Часопис хуманитарне организације ХАЈР
који се бави људским правима са акцентом
на сваком облику насиља

УДРУЖЕЊЕ ХАЈР
Оснивач и председница Хајрија Рамадани +381 64 482 95 99, uznhajr@gmail.com

Управни одбор: Кале Кнежевић, Љубица Савић, Жељка Остојић, Хајрија Рамадани, Емина Јовић
Надзорни одбор: Снежана Живановић, Кадира Ценановић
Почасни чланови: Мина Костић, Тамара Ђурић, Милица Дабовић, Светлана Китић, Небојша Глишић, Вања Булић
(*наш први почасни члан био је проф. др Јован Марић који, на жалост, није више међу нама*)

Секретаријат: uznhajrsekretarijat@gmail.com и uznhajr1@gmail.com

Записничар: uznhajrdocument@gmail.com

ТИМОВИ УДРУЖЕЊА ХАЈР

Координатор свих тимова: Хајрија Рамадани uznhajr1@gmail.com

Правни тим: координатор адвокат Снежана Живановић uznhajrpravnitim1@gmail.com

Психолошки тим: координатор Наталија Цветић uznhajrpsiholoskitim@gmail.com

Културни тим: координатор Шпејтим Сојева Соле uznhajrkulturnitim@gmail.com

Креативни тим: координатор Емилија Јаковљевић uznhajrkreativneindustrije@gmail.com

Заменик координатора Креативног тима: Јелена Радуловић uznhajrkreativneindustrije@gmail.com

Дечији тим: координатор Ана Стојановић uznhajrdecijitim@gmail.com

Омладински тим: координатор Ива Цветановић uznhajromladinskitim@gmail.com

Пензионерски тим: координатор Риста Ристовски uznhajrpenzionerskitim@gmail.com

Тим за безбедност: координатор Ђорђе Ристивојевић, заменик Јана Милошевић uznhajrbezbednost@gmail.com

Дијаспора тим: координатор Јелена Васиљевић uznhajrdijaspora@gmail.com

Пројектни тим: uznhajrprojekti@gmail.com

Медија тим: uznhajrpress@gmail.com

Главни и одговорни уредник Часописа Хајр: Хајрија Рамадани

Заменик уредника: Марина Митрић

Редакција часописа: Хајрија Рамадани, Марина Митрић, Милена Екарт, Јелена Тадић, Шпејтим Сојева, Ана Стојановић

Лектура: Марина Митрић

Дизајн: Марина Митрић, Хајрија Рамадани

Фото насл.стр. Марина Митрић

Припрема за штампу: Ђорђе Секерезовић

ISSN 2737-9698=Хајр;

CIP Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд

COBISS.SR-ID 19683081 УДК 343.8

Тираж 500 примерака. Излази тромесечно

Штампарија Радункић, Београд

КАНЦЕЛАРИЈЕ У СРБИЈИ

БЕОГРАД: оснивач и председник Хајрија Рамадани, Обилићев венац бр. 4, uznhajr@gmail.com +381 64 48 29 599

ШИД uznhajrsid@gmail.com

АРАНЂЕЛОВАЦ uznhajrarandjelovac@gmail.com

ТРСТЕНИК uznhajrtrstenik@gmail.com

ВРЊАЧКА БАЊА uznhajrvrnjackabanja@gmail.com

НИШ uznhajrnis@gmail.com

ЛАЈКОВАЦ uznhajrlajkovac@gmail.com

КАНЦЕЛАРИЈЕ У РЕГИОНУ

САРАЈЕВО uznhajrsarajevo@gmail.com

КАНЦЕЛАРИЈЕ У ДИЈАСПОРИ

ШВАЈЦАРСКА uznhajrch@gmail.com

Banca Intesa: 160-0000000534433-90

Девизни рачун: 160-0054000045546-35

Ибан (IBAN): RS35160005400004554635

SWIFT: DBDBRSBG

ПРОНАЂИТЕ НАС НА ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА

www.uznhajr.org/

[_hajrudruzenje/](https://www.instagram.com/_hajrudruzenje/)

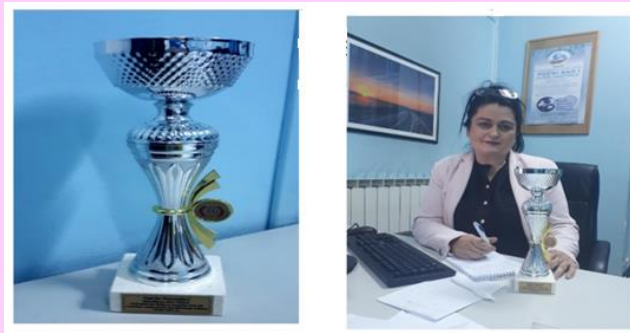
Udruženje Žrtava Nasilja HAJR

Udruženje žrtava nasilja HAJR MEDIA

Наше активности у протеклом периоду

- пише Кадира Џанановић, члан Надзорног одбора -

Задовољство ми је и част да вам саопштим да је, на основу резултата независних истраживања тржишта, наша председница Хајрија Рамадани проглашена за најжену 21. века у активној борби против насиља и да јој је додељен пехар у знак захвалности, а заслужено је и на насловници „Блиц жене“ и на иницијативу пословних жена има статус Еврожена.

Захваљујући подршци телевизија Удружењу ХАЈР проблеми жртава насиља су видљиви а то су: НАРРУ, ТВ ПИНК, ТВ ПРВА, РТС, ТВ КУРИР, N1 ИНФО...

Удружење ХАЈР има реализована три пројекта: одобрен нам је пројекат од Националне службе за запошљавање, од Градске општине Палилула и од Секретаријата за културу града Београда.

Својим учешћем на конференцији у Пули у Хрватској, председница Хајрија је представила рад и подршку женама за време боравка и након изласка из сигурне куће и том приликом јој је уручен сертификат ЕСПД Европског центра за мир Уједињених народа (European Center for Peace and Development UN).

Заступајући Удружење, председница Хајрија одазвала се и позиву Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог поводом 20. фебруара, Светског дана социјалне правде, који је посвећен борби против социјалне искључености, неједнакости и сиромаштва, те промоцији права на достојанствен рад, родну равноправност, остваривање једнаких шанси и социјалне правде за све, што представља основни предуслов за постизање мирног и просперитетног живота свих нас.

Удружење је узело учешћа и на другој седници Савета за родну равноправност у ГО Палилула (7. марта 2023.), а такође имали смо представника који је члан Савета за родну равноправност у општини Лајковац.

Председница Хајрија присуствовала је састанку организација цивилног друштва поводом оснивања Савета за сарадњу и развој цивилног друштва (одржан 6. априла 2023. године). На челу са председницом Хајријом – Удружење учествује као члан и у Савету за родну равноправност у Влади Србије.

Јуна 2023. у име Удружења председница је потписала Споразум о међународној сарадњи са удружењем Добročинство из Сарајева, кога представља професор Хајрудин Шахић, са циљем да оснажи и побољша деловање хуманитарних радњи и пројеката, те другим сегментима који су им заједнички, а у складу са програмским начелима оба удружења.

Председница Хајрија и наш адвокат Удружења Снежана Живановић биле су и у радној посети амбасади Канаде (6. септембра 2023. године).

У септембру смо имали и прилику да учествујемо на фестивалу драма и серија ФЕДИС. Том приликом упознали смо присутне са нашом борбом против насиља и указали на важност заједничког ангажовања у борби против насиља.

Заступајући Удружење, председница Хајрија одазвала се и позиву Центра савремене политике и Фондације Центра за демократију и учествовала приликом традиционалног читања извештаја Европске комисије о Србији. Одазвали смо се и позиву Координационог тела за родну равноправност Владе Србије када је у сарадњи са Саветом Европе одржана конференција „Промовисање националне синергије у борби против насиља над женама“, како би се размотрили начини имплементације Истамбулске конвенције у погледу напретка и изазова (23. новембра). Одазвали смо се и позиву Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог када је, у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу (GIZ), у хотелу Метропол у Београду, одржана панел сесија под називом „Стоп феминициду“ (24. новембра).

Нашу трибину „И ћутање је злочин“ одржали смо 21. априла у организацији „Жена Шапца“ и 22. новембра у сали ГО Палилула, где нам је посебно драго што су присуствовали и ученици ОШ „Иван Милутиновић“ на Палилули.

У сарадњи са Удружењем Диверзиум, и под покровитељством града Скопља, у Скопљу је одржана и међународна трибина „Помош, подршка и заштита на жртви од семелно насилство“.

Трибину под називом „Насиље престаје с тобом“ одржали смо 12. јануара у Новом Саду, у сарадњи са Удружењем грађана и полицајаца „Безбедна заједница“, које је нашој председници доделило и захвалницу за допринос и учешће на трибини „Насиље престаје с тобом“

Седам година рада обележили смо у Палати Србија

У Палати Србије, 15. јануара, одржан је важан догађај, који су заједнички организовали Удружење жртава насиља ХАЈР и Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог. Седам година рада и постојања Удружења ХАЈР свечано је обележено конференцијом под називом "Заједно против насиља". Непосредно пред почетак програма, одржана је и конференција за медије, на којој су дале изјаве и одговарале на питања бројних новинара – у име Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог – помоћница министра Нина Митић, а у име удружења ХАЈР – председница Хајрија Рамадани.

Након изјаве коју су пренеле бројне телевизије, уследио је радни део конференције, у оквиру кога су координатори 12 различитих тимова, који раде у оквиру Удружења, презентирали резултате рада Удружења. У свом

уводном обраћању председница Хајрија Рамадани истакла је да је Удружење јединствено по томе што су га основале жртве породичног и партнерског насиља. Оснивачи су жене јако храбре и способне, које су за ових 7 година рада успеле да Удружење буде препознато од бројних жртава, које нам се обраћају за помоћ, јер – жртва жртву најбоље разуме и може да помогне. Удружење је препознато и од институција, које се труде да се укључе, побољшају стање и дају свој допринос у сарадњи са нашим Удружењем. Можемо рећи да смо за ових 7 година постигли свој циљ – да заједно са институцијама радимо и ојачамо положај жртава насиља и извршимо утицај на насилнике. Имамо чиме да се похвалимо, истакла је Хајрија, посебно ако имамо у виду искуства сродних удружења у Македонији и Босни и Херцеговини, где институције не пружају такву подршку цивилним удружењима, а жртве су често препуштене саме себи и не знају коме да се обрате, јер постоје нерешена питања надлежности, што је нарочито изражено у различитим кантонима БиХ.

Говорећи о канцеларији Удружења која већ годину дана ради у Швајцарској, Хајрија је истакла потребу наших жена у дијаспори за оваквим Удружењем, јер није у реду оно што се раније дешавало – да нашим женама буду ускраћена одређена права – само зато што слабије говоре језик земље у којој бораве и раде (а било је небројено примера злостављања, па чак и истеривања из неке државе, јер наше жене жртве насиља нису имале адекватну правну помоћ). У том смислу, посебно је истакла сарадњу коју наше Удружење ХАЈР остварује са Конзулатом Републике Србије у Цириху и нашој амбасадом у Берну, као и сарадњу са амбасадама Шведске и Аустрије у Србији, ахваљујући којој су успешно решени случајеви жртава насиља које су нам уступиле ове амбасаде.

Активности и достигнућа Удружења, по различитим областима рада, представили су Кадира Цанановић, координатор Надзорног одбора, Биљана Михајловић, секретар Удружења, адвокат Снежана Живановић – координатор правног тима, координатор психолошког тима Наталија Цветић, координатор креативног тима Емилија Јаковљевић, координатор децјег тима Ана Стојановић, координатор омладинског тима Мирела Фетахи, координатор пензионерског тима Милена Екарт. Представнице тима за културу Јелена Тадић и Марина Митрић имале су посебна излагања везана за активности културног тима и презентацију публикација које објављује Удружење, а Наташа Крстић, координатор за дијаспору, детаљно је представила активности канцеларије у Швајцарској.

У име Министарства у конференцији су активно учествовале и имале излагања помоћница министра Нина Митић и др Биљана Стојковић, виша саветница, руководилац Групе за унапређење родне равноправности у оквиру Сектора за антидискриминациону политику.

На почетку свог излагања, др Биљана Стојковић из Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог – захвалила је Удружењу (и председници Хајрији лично) на сарадњи са институцијама система и на дугогодишњем раду, огромном уложеном труду и помоћи коју Удружење годинама пружа жртвама насиља и делује у јавности, како би се друштво освестило и информисало о потреби борбе против насиља. Она је изнела податке из спроведеног истраживања у коме је учествовало 465 испитаника широм Србије, мушкараца и жена различите доби. На питање упућено испитаницима – који су, по њиховом мишљењу, главни разлози трпљења насиља у породици, поготово од стране жена – већина је, као главни разлог, изнела – очување породице, потом љубав, где се (жена најчешће) узалуд нада да ће се насилник, кога она још увек воли, променити према њој и деци и узвратити љубав (до чега наравно никада не долази), а као трећи разлог који је велики број испитаника изабрао – наведена је економска зависност. Она је истакла да је управо овај фактор значајан за институције, јер без економског оснаживања жена – заиста нема делотворне подршке жртвама породичног насиља.

Поред жена, као примарних жртви, на секундарном нивоу – жртве су најчешће и деца. Овде се др Биљана осврнула на предлог формирања алиментационог фонда, на коме је председница Хајрија инсистирала у оквиру једне раније радне групе у којој су заједно радиле, где су се сви учесници сложили да је идеја одлична да се подржи у оквиру Закона о породици, па је овом приликом позвала Удружење да од ове

идеје не одустаје и истакла потребу да се делује према Министарству за бригу о породици и демографију, како би овај фонд заживео у новом закону. Овакав фонд иначе постоји у многим европским земљама, које из свог буџета деци плаћају алиментацију, уместо несавесних очева и мајки, против којих потом покрећу поступке како би наплатиле ту потражњу од насилника. Ни Србија није толико сиромашна земља да не може да обезбеди средства за такав фонд, који би омогућио да жене и деца жртве насиља за почетак имају економску сигурност, јер кад изађу из сигурне куће, суочени са егзистенцијалном немаштином и немогућношћу да преживе, они се често враћају насилнику и поништавају сав труд институција и враћамо се на почетак проблема, а круг насиља неретко се завршава убиством.

Др Биљана је подсетила на још један нереализовани пројекат Удружења, на коме је председница Хајрија упорно раније инсистирала, а тиче се апликације која ће повећати безбедност жртава и омогућити бржу реакцију и већу информисаност, истичући да у Србији има заиста много фирми које се баве израдом апликација за мобилне телефоне, које би требало подсетити да буду друштвено одговорне. Заиста је одлична идеја да се направи та апликација која ће омогућити жртви да истог тренутка када уочи да јој се нпр. приближава насилник који има забрану приласка – истовремено алармира и полицију и обавести Центар за социјални рад. Она је подржала све ове идеје, истичући да јој је жао што у Министарству имају скромне ресурсе и мала буџетска средства опредељена за ове намене. Као велики успех истакла је то да су у Министарству нашли снаге да различите врсте насиља уграде у нови Закон о родној равноправности и да воде кампању Стоп феминциду, која је заиста имала одјека у јавности. Истакла је потребу да се сада заједно боримо да феминцид буде препознат као посебно кривично дело и да заједнички савладавамо препреке на које понекад наилазимо у другим министарствима, надлежним за измену кривичног закона, иако и тамо седе – жене. У том смислу је заиста важно да и даље радимо на подизању свести у нашем друштву о томе шта је и какав је појава – родно засновано убиство.

Др Биљана је истакла да постоји још неколико идеја покренутих у Удружењу ХАЈР које у Министарству подржава апсолутно цела Група за унапређење родне равноправности у оквиру Сектора за антидискриминациону политику и да апсолутно цео Сектор и Министарство стоје на располагању за даљу сарадњу са Удружењем ХАЈР и за све будуће активности, као што је било и до сада. Напоменула је само да је неопходно мало више анимирати и нека друга министарства и подстаћи њихову сарадњу са цивилним сектором, посебно тамо где је надлежност за рад са жртвама насиља и са учиниоцима насиља. То су, пре свега, Министарство за рад, у чијој су надлежности сектор за социјалну заштиту и систем центара за социјални рад, једним делом, а другим делом су у надлежности Министарства за бригу о породици и демографију, па би та два министарства морала да буду окосница и носиоци, којима би се онда прикључили Министарство правде, Министарство за људска и мањинска права и МУП, како би сви заједно, у сарадњи са цивилним сектором – померили ствари са мртве тачке. У овом контексту, поново се захвалила Удружењу ХАЈР на сарадњи са институцијама и повезивању са другим организацијама на Балкану и Европи, и да је част имати једно такво Удружење у Србији, са таквим међународним везама и спремношћу за сарадњу и заједничко деловање са институцијама Србије.

Помоћница министра Нина Митић изнела је податак да има лично искуство насиља, јер је њено дете било жртва вршњачког насиља у школи, те да има и личну мотивацију за ову борбу. Истакла је да је свом детету жели да живи у мирном свету, где ће се тачно знати како се ствари зову правим именом и да се она лично потрудила, у тој

наметнутој ситуацији, да своје дете информише, без икаквог околишања, о томе шта га је снашло и шта се око њега дешава, шта је добро и шта је лоше, јер сматра да у разговору родитеља или старатеља са децом – не треба да постоје никакве табу теме. Поручила је да неће одустајати и да се залаже да децу од најмлађих дана треба едуковати како да препознају насиље и да му се супротставе. Она је истакла да из искуства зна да деца знају да нешто није у реду – онда када није у реду – и да често мењају своје понашање из тог разлога, а да су родитељи, наставници у школи и други одрасли – ти који често не препознају проблем на време и касно примећују да се код детета нешто дешава. У том смислу, треба радити и на едукацији родитеља и наставника у школи.

Својим присуством конференцију „Заједно против насиља“ употпунили су и пријатељи Удружења ХАЈР са естраде, да поменемо само неке који су и раније пружали подршку и на овој конференцији укључили се у дискусију - Снежана Берић (Екстра Нена), Беки Бекић, Чеда Чворак. Водитељи програма били су Вања Булић и Сузана Манчић, пријатељи Удружења који су и раније пружали подршку жртвама насиља и учествовали у разним хуманитарним активностима Удружења ХАЈР.

Водитељка Сузана Манчић надовезала се на излагања Биљане Стојковић и Нине Митић констатацијом да економска самосталност јесте битна, жена мора да има свој динар, јер жена која не ради, нема плату и не зарађује – економски зависи од насилника и присиљена је да дуже трпи насиље. И када је реч о деци, наравно да ће бити мање насиља ако децу васпитавамо у љубави и ако она не трпе насиље. У сагледавању проблема никако не треба заборавити ни школу, јер едукација јесте важна и јесте било добро некадашње решење када су деца учила у школи и шта је љубав према домовини и шта је љубав према другоме. Екстра Нена је додала да је у данашње време страх од казивања да си жртва – већи од претрпљеног бола, да је мало емпатије у друштву и да треба радити, пре свега, на превенцији, јер је касно када већ стигнемо до ситуације да постоји жртва насиља коју треба збринути и помагати. Превенција подразумева и рад на васпитавању деце од малена, још од предшколског узраста, када треба посветити пажњу моралу и моралним вредностима у друштву, јер се не сме дозволити оно што се сада дешава – да нам морални узор буду учесници ријалити програма. Ту је веома важна улога предшколских установа и њихово деловање и утицај на развој деце, јер је научно доказано да су деца до своје седме године – већ формирана као личности. Навела је и примере добре праксе у азијско-пацифичким земљама – где се велика пажња посвећује деловању предшколских установа у васпитавању деце.

И Беки Бекић се укључио у дискусију о потреби едукације још од раног узраста, указујући на све израженију појаву насиља над животињама које спроводе деца школског узраста и на све масовнију употребу петарди и других пиротехничких средстава којом управо деца застрашују и повређују животиње. А узрок проблема таквог понашања је управо понашање старијих према деци унутар породице у којој одрастају и како их васпитавају.

На позив организатора конференције „Заједно против насиља“ су присуствовали представници министарстава, радници у култури, писци, музичари, професори, правници, полицијски службеници, представници општина, представници малих предузећа и представници других невладиних организација са којима Удружење ХАЈР има споразуме о сарадњи. Били су ту и гости из Цириха, Сарајева и Новог Сада...

У оквиру свечаног дела подељене су захвалнице бројним сарадницима Удружења, појединцима, организацијама, привредним субјектима и медијима, као и сарадницима у државним институцијама.

На крају програма учесници су се још мало дружили и направили заједничку фотографију.

пише Марина Митрић
фото Синиша Кроки

Свечано обележено годину дана рада канцеларије у Цириху

– Имамо чиме да се похвалимо –

Канцеларија у Швајцарској пре годину дана основана је са мисијом пружања подршке и помоћи жртвама насиља у Швајцарској, јер се одавно указала потреба за оваквим деловањем у нашој заједници у швајцарској дијаспори. Удружење жртва насиља „ХАЈР Швајцарска“ успешно је током 2023. реализовало своје бројне активности. Кроз различите догађаје и иницијативе – пружана је правна помоћ и директно саветовање, пружана је и неопходна финансијска подршка жртвама насиља, а упоредо се радило на подизању свести о потреби превентивног деловања и градњи снажне заједнице која се супротставља насиљу.

Годину дана рада канцеларије у Швајцарској прославили смо 10. децембра, а свечаност је уприличена у просторијама Српске православне цркве, у Храму Свете Тројице у Цириху. Програмом је обухваћен радни део (у оквиру кога су сумирани резултати рада и дат преглед досадашњих активности) и свечани део – који је обухватио церемонију доделе захвалница заслужним појединцима и организацијама. Изнети су и планови за наредну годину – који укључују проширење наших програма, јачање партнерстава и наставак директног рада са жртвама.

У оквиру свечаног дела програма додељене су захвалнице истакнутим члановима, донаторима и пријатељима Удружења који су пружали подршку током претходних годину дана рада Канцеларије у Швајцарској.

Захвалнице за хуманост и пожртвованост у пружању помоћи у борби против насиља (Für Humanität und Opferbereitschaft im Kampf gegen Gewalt) свечано су додељене појединцима и фирмама, а заслужено су их добили и Генерални Конзулат Републике Србије у Цириху (генерални конзул Михајло Шаулић) и Амбасада Републике Србије у Швајцарској Конфедерацији у Берну (амбасадор Горан Брадић). Захвалница за хуманост и пожртвованост у пружању помоћи додељена је и оцу Бранимиру Петковићу у Храму Свете Тројице у Цириху (Српска православна црква).

Захвалнице су добили и следећи чланови Удружења и приватна лица која су дала донације: Мијат Филиповић, др Бојана Руег (Rüegg), Горица Лалић, Сава Илић, Ирена Јовановић, Хансруеди Шмид, Неса Станисављевић, Ирена Јовановић и Ана Контић, конзул у Сектору за економске послове у Конзулату Републике Србије у Цириху.

У 2023. години било је укупно 28 корисника, жртава насиља које су примиле директну подршку (нису желели да им се имена објаве, сви подаци познати редакцији). Било је и 38 анонимних телефонских консултација, од особа које су звале да се информишу о својим правима, али су желеле да остану анонимне, као и 6 онлајн контаката, путем Facebook, Whatsapp и Viber апликација.

У оквиру одржаних активности било је више догађаја и окупљања поводом различитих иницијатива, сви догађаји су били хуманитарног карактера и укључили су и акције прикупљања донација за жртве насиља. У циљу едукације и превенције насиља, посебно у области вршњачког насиља, одржане су две стручне трибине „Заједно против насиља“ (25. марта) и „Стоп вршњачком насиљу“ (13. маја), на којима је укупно 38 учесника активно учествовало у дискусијама и радионицама. Одржана је и хуманитарна аукција ускршњих јаја (9. априла), а овај креативни догађај окупио је и уметнике – 19 учесника. Две хуманитарне књижевне вечери под називом „Покушај да ходаш у мојим ципелама“, на којима је учествовао и Вања Булић, одржане су у септембру – 21. септембра у ресторану код Ранка Аћимовића (Restaurant Föhrewäldli, Weiningen ZH) и 24. септембра у хотелу у Криенсу (The Boutique Hotel Himmelrich - Kriens LU) и привукле су значајну подршку заједнице. Том приликом су прикупљена и значајна донаторска средства. Посебни догађај „Дан за децу“ одржан је 4. новембра, у сарадњи са „Дојо Winti Kampfsportschule“, а био је посвећен деци и младима, промовисању здравих животних стилова и превенцији насиља. Било је и малих догађаја, са мањим бројем учесника, где су се такође прикупљале донације и пружала подршка Удружењу (попут базара ручних радова одржаног у Тхуну).

Подршка и партнерства

Значајна подршка током 2023. године примљена је од Генералног Конзулата Републике Србије у Цириху, Амбасаде Републике Србије у Берну, Босанске Амбасаде у Берну, Македонске амбасаде у Берну, као и Српске православне цркве. Ови партнери су играли кључну улогу у нашим активностима и ширењу мисије Удружења.

Објављујемо и списак досадашњих чланова Канцеларије Удружења ХАЈР у Швајцарској:

Ана Стоиљковић, Алена Какуинари, Анђела Тошић, Бојан Радосављевић, Дијана Радосављевић, Босиљка Станковић, Данијела Цветковц, Дејана Стојановић, Дијана Радовић, Добривоје Коић, Бојана Руег, Драган Антонијевић, Драгана Траиловић, Драгана Илић, Емина Јовић, Гордана Антонијевић, Горица Лалић, Хајрија Рамадани, Илинка Диетелм, Ирена Стајић, Ивица Иломаноски, Јелена Тошић, Калле Кнежевић, Љиљана Петерман, Мијат Филиповић, Наталија Банварт, Небојша Димић, Слађана Тимотијевић, Татијана Вогел-Јокић, Валентина Лападатовић, Виолета Иванов, Жељко Јањетовић, Ивана Иваску, Никола Исаиловић, Снежана Добросављевић, Алдина Хускић, Данијела Килибарда, Јанев Трајко, Баден Зогатсанг, Милан Прокић

Фирме и организације које су добиле захвалнице за хуманост и пожртвованост у пружању помоћи у борби против насиља

Spitex Initiative GmbH (Виолета Иванов)

Kafi-Ass Restaurant & Bar Winterthur ZH
(Дијана и Бојан Радосављевић)

Restaurant Burek King
- Dietikon ZH

The Boutique Hotel Himmelrich
- Kriens LU

Restaurant Föhrewäldli Weiningen ZH
(Ранко Аћимовић)

Station Bar, Wohlen AG (Давид Ћутковић)

dag&management GmbH, Glattbrugg ZH
(Драган и Гордана Антонијевић)

Skandalpreis-Lagerverkauf, Matic, Interlaken (Виолета и Миладин Матић)

Crepino Gelaterie Matten
(Љубица и Јован Станковић)

Royal Beauty, Thun
(Ивана и Илија Ивашку, Дарица и Дарко Ракин)

текст Марина Митрић и Емина Јовић
фотографије Хајрија Рамадани

ИНТЕРВЈУ СА ВУКОТОМ ВЛАХОВИЋЕМ, вишим саветником у Министарству за бригу о породици и демографију

ГОСПОДИНЕ ВЛАХОВИЋУ, ШТА ЈЕ У
НАДЛЕЖНОСТИ МИНИСТАРСТВА ЗА БРИГУ
О ПОРОДИЦИ И ДЕМОГРАФИЈУ?

Министарство обавља послове који се односе на брак и систем породично-правне заштите. То подразумева материнство и очинство, права детета, односе родитеља и деце, издржавање чланова породице, као и старатељство, усвојење, хранитељство и заштиту од насиља у породици. Наше Министарство врши надзор над стручним радом Центара за социјални рад (у вршењу њихових послова на заштити и пружању помоћи и подршке жртвама породичног насиља). Осим тога, пружа стручну помоћ центрима за социјални рад у вршењу њихових послова, да правилно и законито обављају наведене послове. Пратећи стање у овој области – врши и измене нормативног оквира.

КОЈА ЈЕ УЛОГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД?

У случају насиља у породици – огледа се у процени ризика и потреба жртве насиља. То подразумева пружање подршке, саветовање, информисање о правима и законским могућностима, усмеравање ка другим институцијама и смештај на безбедно место, као што су прихватилишта и сигурне куће.

МОЖЕТЕ ЛИ ИЗНЕТИ КОНСТАТАЦИЈУ О ТРЕНДУ ПОВЕЋАЊА ИЛИ СМАЊЕЊА
НАСИЉА У ПОРОДИЦИ?

Подаци у претходних десет година указују на тренд константног пораста броја насиља и пријава насиља. Према старосној структури жртава – то је узраст од 26 до 65 година. Процентуално гледано, само у 2022. години износи 55,04 %, што је висок проценат насиља. Над децом је цифра од 21,9 %. Доминира физичко и психичко насиље, док је препознато и сексуално и економско насиље. Број изречених мера је 4.806, почевши од хитних мера, забране приласка, преко исељења из породичног стана или куће.

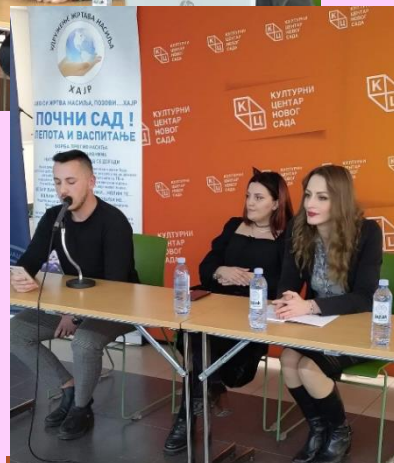
ЗАХВАЉУЈЕМО ВАМ НА ИЗДВОЈЕНОМ ВРЕМЕНУ.

разговор водила Милена Екарт

Активности Тима за културу: ХУМАНИТАРНЕ КЊИЖЕВНЕ ВЕЧЕРИ

у Новом Саду, 12. јануара

Хуманитарно књижевно вече у Новом Саду одржано је у сарадњи са Удружењем полицајаца и грађана „Безбедна заједница“. у Културном центру Новог Сада. Пред многобројним посетиоцима и љубитељима писане речи, најпре су циљеве оба удружења представили Бобан Павловић, председник Безбедне заједнице и наша председница Хајрија Рамадани.

Након тога, своје стихове су говорили Никола Ћуповић из Новог Сада, Милован Петровић из Смедеревске Паланке, Игор Станковић из Новог Сада, Зоран Брочиловић из Сомбора, Јелена Тадић из Београда, Милица Миловановић из Београда, Веселин Мандарин из Новог Сада, Јован Тимић из Београда, Милена Екарт из Београда и Шпејтим Сојева из Београда.

Поред песничких стихова било је прилике да публика ужива у музичким нумерама младе кантауторке Милице Бјековић и њеног колеге

Алексе Николића, као и диве Медине Рамадани из Новог Сада, која је уз гитару отпевала песму Дарка Рундека „Руке“. Од прикупљеног новца публика је помогла и подржала Удружење, јер новац иде жртвама породичног насиља којима је помоћ потребна.

Представљен је, потом, роман „Шифра Рајс“ Лазара Јовановића, полицијског службеника из Новог Сада, као и публикације Удружења ХАЈР – зборник књижевних радова „Покушај да ходаш у мојим ципелама“ и „Часопис Хајр“.

На хуманитарној књижевној вечери су присуствовали и значајне личности са подручја АП Војводине и Града Новог Сада – покрајински заштитник грађана доц. др Драгана Ћорић, представник Савета Града Новог Сада мр Душанка Ћокић, в.д. начелник Градске управе за социјалну и деčју заштиту Никола Крстић, члан већа за социјалну заштиту и бригу о породици Града Новог Сада Данијела Костић, директорка Канцеларије за инклузију Рома АП Војводине Љиљана Михајловић и помоћник директора Културног центра Новог Сада Сузана Марковић, који су подржали циљеве Удружења Безбедне заједнице и Хајр.

По завршетку официјалног дела, сви присутни су се уз коктел дружили, разменили мишљења и утиске вечери, где су се могле чути само похвале и подршке за наставак

оваквих вечери и у другим градовима – једном речју да се кроз песничку реч подигне глас „Стоп насиљу“. Удружење које постоји већ седам година, као и Тим за културу ХАЈР ће се трудити да кроз своје активности и деловање на разним догађајима подигне свест о насиљу уопште, јер свако од нас на свету заслужује да има миран живот и без страха. Борба против насиља је дуг и тежак процес који се некад води годинама. Жртве насиља су некад

препуштене саме себи, без ичије помоћи, а некад и због страха који осећају... Небитно да ли се ради о психичком или физичком насиљу - од стране партнера, чланова породице, познаника.

У оквиру хуманитарне књижевне вечери одржане у Новом Саду, у сарадњи са Удружењем „Безбедна заједница“, помињале су се теме о превенцији насиља, а имали смо и прилику да чујемо личну причу једне од жртава насиља. У циљу спречавања насиља и да би сваки грађанин имао слободу без страха – оба удружења ће наставити даљу сарадњу кроз активности и будуће догађаје да се боре.

пишу Шпејтим Сојева и Јелена Тадић

Активности Тима за културу: ХУМАНИТАРНЕ КЊИЖЕВНЕ ВЕЧЕРИ

у Крагујевцу, 11. фебруара

Једно фебруарско вече 2024. године протекло је у лепом дружењу наших литерата са Крагујевчанима, љубитељима лепе речи. Диван домаћин, угоститељ Драган Милутиновић, уступио нам је простор свог ресторана КАФАНИЦА ЛАГАНИЦА, који је у Крагујевцу синоним за добар провод.

Представили смо писану реч наших чланова, поезију и прозу, као и публикације Удружења ХАЈР (ЗБОРНИК литерарних радова и Часопис ХАЈР).

Уводна реч припала је председници Удружења Хајрији Рамадани, која је, у свом препознатљивом тону, говорила о свему са чиме се суочавамо у борби против насиља и начину како се помаже жртвама у невољи. Правни тим је у томе водећи, како пружањем својих савета, тако и непосредним ангажовањем у процесима.

Почасни гост на овој вечери био нам је Слободан Милосављевић, такође један успешан угоститељ Крагујевца и наша велика подршка. И песник. Препознатљив и по својој сензибилности, као писац импресивне поезије, биће заступљен у новом издању нашег ЗБОРНИКА. Своје стихове су говорили и чланови Удружења ХАЈР – Милена Екарт и Шпејтим Сојева – Соле.

Пријатну атмосферу самог ресторана употпунили су и аплаузи и похвале присутних... Наш домаћин, господин Драган Милутиновић и његова супруга – обећали су увек отворена врата, за догађај овакве врсте...

пише Милена Екарт

Активности Тима за културу: ХУМАНИТАРНЕ КЊИЖЕВНЕ ВЕЧЕРИ

у Аранђеловцу, 29. марта

Хуманитарно књижевно вече „Покушај да ходаш мојим ципелама“ у Аранђеловцу је одржано у Народној библиотеци „Свети Сава“. Вече је отворила директорка библиотеке Катарина Маринковић. Поздрављајући многобројну публику, присутне ствараоце писане речи и организатора – истакла је да и кроз овакве догађаје пружамо подршку жртвама породичног насиља – тако што пружамо подршку њиховом прозном и поетском стваралаштву. Зборник није само књижевно дело – рекла је директорка – већ и тестамент храбрости, снаге и отпора који са собом носи снажну поруку. Он представља гласове оних чији су гласови често остајали нечујни, чије су приче биле скривене и заборављене. Захваљајући зборнику и нашем догађају вечерас, ти невидљиви људи, њихова љубав према књизи и дар за писану реч постају гласнији. Хвала што сте препознали значај ове вечери и што заједно са нама подржавате њихову борбу.

Председница Удружења жртава насиља „Хајр“ Хајрија Рамадани обратила се кратким

су и сами специјални књижевни

Булић и професор, преводац и књижевник Љиљана Нешковић-Булатовић. Координатор ХАЈР Тима за културу Шпејтим Сојева Соле, публику је упознао са циљевима и значајем постојања оваковог тима и упутио позив присутним песницима да узму учешће и на новом конкурс који је у току (за зборник књижевних радова број 2). Након тога је представио присутне ствараоце књижевних радова који су онда говорили своје стихове. Стихове су говорили Вања Булић, Шпејтим Сојева Соле, Љиљана

представљањем циљева и активности Удружења, а потом су о зборнику, у коме имали учешћа, говорили гости вечери – књижевник, критичар и новинар Вања

Нешковић-Булатовић, Милена Екарт Тимић-Стојановић, Славица Цатић-Минић, као и чланице књижевне секције Удружења пензионера из Аранђеловца – Љиљана Бошковић, Рада Стојановић, Вера Марковић, Деса Ломић, Миланка Деспотовић, Добрила Недић... Након тога је Вања Булић говорио о свом књижевном стваралаштву, где је приложио своје књиге на хуманитарну продају, а потом су промовисане публикације Удружења – часопис ХАЈР и зборник књижевних радова „Покушај да ходаш у мојим ципелама 1“ (прикупљена средства од продаје иду у буџет УЖН ХАЈР за подршку жртвама насиља којима је помоћ потребна).

Модератор књижевне вечери била је Весна Проковић, организатор културно-забавног програма Народне библиотеке „Свети Сава“ у Аранђеловцу. Књижевно вече је медијски пропратила РТВ Шумадија.

По завршетку официјалног дела учесници књижевне вечери су се дружили, разменили мишљења и утиске вечери, а могле су се чути само похвале и иситицање подршке за наставак оваквих вечери и у другим градовима. Једном речју да се кроз песничку реч подигне глас „Стоп насиљу“.

пише Шпејтим Сојева Соле

СТАТИСТИКА НАСИЉА у 2024.

(јануар – март 2024. године)

Неславна статистика из 2023. године када је у Србији убијено 27 жена – наставља се, на жалост, несмањеним темпом и у 2024. години. Само за прва три месеца од почетка године – убијене су четири жене и један мушкарац.

Несмањени број убистава је разлог због кога се инсистира на измени Кривичног законика, где би се убиство од стране једног партнера у породичним односима – квалификовало као тешко убиство, а тиме би било омогућено изрицање много строжијих казни него до сада. Мера забране приласка, као превенција, очигледно – није довољно ефикасна, а превентива је примарни начин сузбијања насиља.

Поремећени партнерски односи у породици основни су разлог узимања правде у своје руке, где се мизогинија (женомржња) и фемицид (убиство жене) третирају као лични став насилника – да себи даје право да доноси осуду и пресуду партнерки, коју је окривио за некакво „лоше дело или понашање“ за шта је, по његовом мишљењу, заслужила казну, коју ће он „лично“ спровести и извршити. У нашем друштву је то и данас тешки облик примитивизма, који се још не искорењује. Запитамо ли се на ком смо степену цивилизације, кад нам се то дешава?

Оно што иде у прилог овом предложеном законском решењу – јесте и бруталност којом се фемициди дешавају: ватрено оружје, хладно оружје, пребијање, давање – до последњег недавно извршеног убиства бушилицом у глави жртве. Не може се занемарити ни чињеница да се тим чином деца остављају без мајке, растура породица, а остали сродници остају без својих највољенијих. Посебан проблем је такав модел понашања, који оставља трајне последице на психу деце, која га лако могу усвојити као свој будући однос према женама и образац понашања.

текст Милена Екарт
фото Марина Митрић

Интервју са жртвом насиља Н.К.

(сви подаци познати Редакцији)

ХАЈР : Када и због чега сте се пријавили Удружењу ХАЈР?

Н.К.: Удружењу сам се пријавила у јуну 2023. године, у тренутку када сам добила ко зна коју по реду неосновану жалбу, између два рочишта, која је као и све претходне жалбе/поднесци била једино у сврху одуговлачења процеса развода, за који сам поднела тужбу у октобру 2021.

ХАЈР : На шта се тачно односила та жалба?

Н.К.: Та жалба се односила на то да нову адресу на којој сада станујем као подстанар са дететом нисам пријавила „на време“, тј. по мишљењу адвоката тужене стране требало је да нову адресу пријавим пре рочишта, а не на самом рочишту??...али да кренемо од почетка...

У октобру 2021. године, када сам поднела тужбу за развод, иселила сам се у подстанаре због физичког насиља – са ћеркицом која је тада имала 7 година, а супруг је остао да живи у стану који смо купили у браку, а за који је мој отац дао и извесну новчану суму. Месец дана након тога, мој супруг је променио кључ на брави. По Закону, он то није смео да уради, јер је то ометање приступа поседу чији сам власник. Ја у том моменту нисам имала новчаних средстава да подносим још једну тужбу. Након 9 месеци, супруг је отишао у Полицијску станицу и одјавио ме са адресе. За одјаву сам сазнала случајно, јер сам вадилa ћеркици пасош пошто га је супруг сакрио.

ХАЈР : Како је могуће да сте одјављени са адресе из стана чији сте власник?

Н.К.: Искрено, то је питање које су ми поставили многи. Сви (адвокати, судије, декан Правног факултета...) су тврдили да не могу бити одјављена из стана чији сам власник. Писала сам и жалбу МУП-у, у року од 7 дана кад сам сазнала за пасивизацију адресе. Приложила сам и документ од физијатра да сам због повреде кичме ишла на физикалне терапије и да сам била принуђена да стан напустим због физичког насиља. Приложила сам и венчани лист који потврђује да смо у браку, али је жалба одбијена и са адресе сам ипак одјављена. Након тога је тужена страна захтевала да пријавим суду адресу на којој сам се потом пријавила. Најре сам одбила да

кажем нову адресу, јер нисам желела проблеме на новој адреси, пошто сам се баш намучила да нађем стан близу школе (коју ћеркица похађа) за пристојан новац. Међутим, тужени је извршио притисак на судију и тражио изузеће судије, тако да сам ипак морала да пријавим нову адресу. Након тога сам добила жалбу да је адресу требало да пријавим пре рочишта, а не на самом рочишту, где сам схватила да је мој процес прешао из нивоа малтретирања на ново иживљавања и да нема краја... и тада сам се обратила Удружењу жртава насиља у породици.

ХАЈР : Да ли Вам одјава са адресе одузима и право власништва стана?

Н.К.: Не. Ја сам сувласник стана, поднела сам Тужбу за поделу брачне

тековине, тј. стана 20. јуна 2023. године и до сада није заказано ни прво рочиште, што значи да подела стана може да траје годинама, а ја са ћерком још увек изнајмљујем и плаћам туђи стан. Због нове адресе морала сам да променим документа, да молим некога да ме пријави на другој адреси, немам више право на паркинг испред основне школе коју ми дете похађа... Процес поделе стана отежава и чињеница да је мој супруг сакрио купопродајни уговор од стана. До уговора, наравно, увек може да се дође и преко институција. То подразумева да ће процес поделе стана потрајати, ћеркица и ја ћемо до тада живети у изнајмљеном стану, а супруг у нашем реновираном стану. Није ми дозволио да изнесем ништа од ствари из стана, морала сам чак и нове шерпе да купим. У стану су остала два смарт телевизора... Питала сам да изнесем један телевизор због детета. Супруг тврди да је све његово – тако да нам је телевизор позајмио пријатељ.

ХАЈР : Да ли ћеркица виђа оца?

Н.К.: Да. Судија је увео привремену меру по којој дете виђа оца. То је стандардни образац који је предложио Центар за социјални рад. „Социјално“ је, заправо, предложило да ја будем самостални старатељ. Тужени отац већ две године покушава то да оспори. Оног момента када је схватио да треба да плаћа алиментацију – почео је очајнички да се бори за дете... Чак је предложио да дете буде 7 дана код њега, 7 дана код мене, с тим да ја њему плаћам алиментацију, што судија, наравно, није прихватио. Иначе, супруг уопште не сарађује са Центром за социјални рад. Већ више од две године се није одазвао њиховом позиву, одбија да прими коверат којим га позивају на разговор у Центар, не јавља им се на телефон и не одговара на СМС поруке. Његов адвокат је тражио формирање новог тима у „Социјалном“, очекујући да ће нови тим доделити стрателство оцу... Чак сам сазнала да је

адвокат ишао лично у Центар за социјални рад и тражио да промене мишљење, али Центар је остао при одлуци да ја треба да будем старатељ.

Сада траже формирање тима у „Социјалном“ и трећи пут... На свакој телевизији где сам гостовала и трибинама где сам учествовала – а где је тема била насиље над женама – јавно се захвалим Центру за социјални рад Нови Београд, јер су све одлуке доносили у интересу детета.

ХАЈР : Када сте први пут изашли у јавност са Вашом причом?

Н.К.: Кад сам се обратила Удружењу ХАЈР – Хајрија Рамадани ме питала да ли сам спремна да изнесем своју причу јавно, у емисији за телевизију. Убрзо сам снимила емисију за ТВ Коперникус у просторијама Удружења. Лично сам „у inbox“ обавестила пар стотина људи о тој емисији. Два сата пре емитовања емисије – водитељка ми је јавила да емисије неће бити и да је снимак обрисан. Мој супруг је, у договору са својим адвокатом, послао мејл телевизији и захтевао да се снимак обрише... Други пут сам снимила емисију за ТВ Курир. Емисија је емитована. Испричала сам о процесу развода, показала документацију да сам била на физикалним терапијама. После 3 дана снимак је обрисан са Youtube-а и са сајта телевизије. Гостовала сам и на телевизији Уна, уживо у емисији, а сутрадан су тражили да се и тај снимак обрише... Направила сам телефоном снимак обе емисије и поставила на свој Youtube канал – и сада је блокиран мој

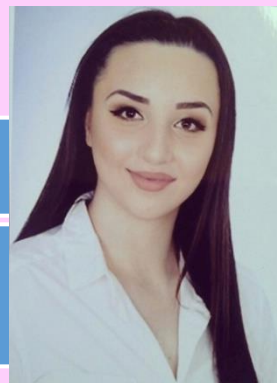
лични Youtube канал, како не бих више уопште могла да поставим било који снимак. Ово је тзв. „дигитално насиље“ које ми тренутно угрожава и пословање. ХАЈР : Како је могуће да процес развода тј. поништавања брачног листа тако дуго траје? Једанаесто рочиште је заказано за 24. април 2024. године, а тужбу за развод сте поднели у октобру 2021. године.

Н.К.: На првом рочишту се супруг није појавио, на другом је адвокат почео да износи лажне оптужбе за неверство, потом сам добила тужбу у којој су захтевали психијатријску процену за мене (коју до данашњег дана нису платили, али повремено подсети судију

на то). Након једног петодневног службеног путовања у Лисабон – добила сам тужбу да сам несавесна мајка и да ми треба одузети дете. Ја сам ово у емисији назвала алгоритмом како се на суђењу малтретирају жене. Много нас је прошло ова три корака :

- оптужене за неверство у браку
- да треба проверити нашу психичку подобност да будемо старатељи детету и
- да смо лоше мајке.

разговор водила Милена Екарт

Коментари наших стручних тимова :

Наталија Цветић, координатор Психолошког тима ХАЈР

Насиље у породици представља посебан облик насиља којим се крше права на живот, слободу, физички, психички и сексуални интегритет, безбедност и људско достојанство члана породице. Оно се може догодити свима, без обзира на образовање, године старости, пол или било коју другу карактеристику.

Насиље у породици оставља бројне последице, како код оних који су му непосредно изложени тако и оних који су посматрачи, на психичко и физичко здравље. Већином смо свесни физичких повреда како оних лако излечивих тако и оних које могу имати дугорочне последице. Међутим, психичке последице могу бити теже и дуготрајније од физичких повреда.

Иако је процењени број жена жртава породичног насиља велики, где се према подацима Агенције за равноправност полова, у 11 % породица дешава неки облик насиља, стручњаци оцењују да се значајан број случајева насиља никада не пријави институцијама.

Разлози због којих жене не пријављују насиље крећу се од страха, неповерења у институције или чак због неинформисаности и веровања да насиље у породици не представља кривично дело, па даље до мишљења да је то приватна ствар... Или често због друштвеног оквира у којем живимо.

По истраживању и мишљењу струке, најчешћи разлог је зависност од партнера, било које врсте. Жене нису финансијски ситуиране, не поседују никакву имовину, и то је један од највећих разлога због чега се жене одлучују да и даље живе са насилником у његовој кући и од његовог примања уз образложење да то све раде ради деце, да дете има оца, шта ће рећи људи, комшиluk, то је велика срамота, и слично, док деца попримају насилно понашање од родитеља и преносе га даље у околину због чега имамо појаву и

малолетничке делинквенције.

Ми не можемо у једном тренутку да променимо цело друштво, али можемо мапирати проблеме кроз мониторинг и отворити дијалог са структурама полиције о томе како заштити жртву од тренутка када пријаве насиље, па до краја суђења – како би се оне осећале да имају подршку система безбедности, подршку друштва и да ће бити заштићене.

Најбитније од свега јесте да се жене охрабре и пријаве насиље без помисли да неће добити помоћ, јер за сваки проблем увек постоји решење.

Коментари наших стручних тимова:

**Снежана Живановић,
координатор Правног тима ХАЈР**

Колико год да говоримо о жртвама насиља и институционалној помоћи коју жртва добија, мислим да насиља има све више, како у породици, тако и у школи, на улици... Многе жртве годинама трпе насиље, не пријављу га и почињу да се навикавају на исто, што је велики проблем – како за жртве, тако и за институције које јој пружају помоћ и правну заштиту онда кад она затражи.

Неретко од првог насиља до обраћања институцијама прође и по 20 година. Поред правне заштите, коју жртва добије у виду судске забране приласка насилника или чак мере притвора, жртви је потребна и психолишка помоћ, као и помоћ породице, пријатеља како би се она оснажила и истрајала у остварењу својих права и добијања адекватне заштите.

Како би освестили жртве да не трпе насиље, већ одмах да га пријаве и добију потребну помоћ суда, полиције, тужилаштва, Центра за социјални рад – потребно је стално причати о насиљу и ширити свест о томе, и да жртва не треба да се стиди, и да не преиспитује своје понашање и тиме оправдава насилника.

Све жртва насиља које су затражиле помоћ УДРУЖЕЊА ХАЈР – добиле су одмах привремене мере забране приласка, односно насилници су удаљени из породица. То је само први корак ка остварењу права, јер увек након тока долази до судских поступака, развода брака, поверавања деце...

адвокат Снежана Живановић

БЕОГРАД,

поштански фах 281 пошта 6, Београд

e-mail: adv.szivanovic@gmail.com

**Удружење жртва насиља ХАЈР
СОС ТЕЛЕФОН 064 482 95 99**

Важни позиви којима смо се одазвали

ПРОСЛАВА ДАНА ДРЖАВНОСТИ У КОНЗУЛАТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ЦИРИХУ, 15. фебруара

Consul General of the Republic of Serbia in Zurich

Mr. Mihajlo Šaulić and Mrs. Marina Šaulić

request the pleasure of the company of

Ms. Hajrija Ramadani

at the reception on the occasion of the National Day of the Republic of Serbia

*on Thursday, February 15th, 2024
from 18:30 to 20:30*

Location:

*Vogtei Herrliberg
Schulhausstrasse 49
8704 Herrliberg*

*R.S.V.P. by February 10th, 2024
e-mail: ana.kotic@mfa.rs*

Важни позиви којима смо се одазвали

РУЧАК СА АНИКОМ БЕН ДАВИД, амбасадорком Краљевине Шведске у Републици Србији (1. фебруара 2024.)

With reference to the photo exhibition "16 Women"

H.E. Ms. Annika Ben David, Ambassador of Sweden

has the pleasure of inviting you to a

Lunch

on Thursday, 1 February at 12.30

at the Swedish Residence, Uzička 45, Dedinje

RSVP to bojana.maljukovic@gov.se by 26 January (please state any dietary restriction)

Welcome!

Завршна конференција кампање „УНАПРЕДИ РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ“

Конференцију је 8. марта 2024. године организовало Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу – ГИЗ и уз подршку Привредне коморе Србије.

Завршна конференција кампање „УНАПРЕДИ РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ“

Извештавање о остваривању родне равноправности као обавеза органа јавне власти, послодаваца, политичких партија, синдиката и тела за родну равноправност

Примена Закона о родној равноправности

08. март, 2024. године

Привредна комора Србије, Београд, Ресавска 15, сала 1, приземље

Изјаве за медије: 11.00 – 11.10

10.30 – 11.10	Регистрација учесника/ца
11.10 – 11.15	Отварање конференције, сумирање активности у оквиру пројекта, приказивање кратког филма Модераторка скупа: Иванка Ристовски, новинарка РТС-а
11.15 – 11.30	Поздравни говори - Томислав Жигманов, Министар, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог - Њ.Е. Анке Конрад, Амбасадорка, Амбасада Савезне Републике Немачке у Србији - Милун Тривунац, саветник председника, Привредна комора Србије
11.30 – 13.00	Панел дискусија: Примена Закона о родној равноправности и како смо извештавали о родној равноправности - др Биљана Стојковић, виша саветница, руководитељка Групе за унапређење родне равноправности у МЛБМПДД - проф. др Зорица Мршевић, истраживачица - Даница Тодоров, експерткиња за родну равноправност - Тијана Копривица, директорка за одрживо пословање, Делта холдинг Београд
13.00 – 14.00	Дискусија и закључци
14.00 – 15.00	Кетеринг и умрежавање

Од монолога до дијалога – регионални скуп за нулту толеранцију према насиљу

На позив Удружења Добročинство Босне и Херцеговине из Сарајева, са којим имамо лепу сарадњу, наша председница Хајрија Рамадани, у име Удружења ХАЈР, узела је учешћа у панел дискусији “Од монолога до дијалога – регионални скуп за нулту толеранцију према насиљу”. Панел је, у сарадњи са Medica Зеница, 4. марта организовало Добročинство БиХ, у хотелу Зеница у Зеници. У раду овог скупа учествовали су стручњаци БиХ и Србије, из области социјалне заштите, правосуђа и безбедности.

Истичући да је полиција прва карика у ланцу заштите која има могућност да изађе на терен и заустави насиље и да је зато важно да полицијске, безбедоносне структуре буду не само сензибилисане и обучене, већ и да имају довољно капацитета за ефикасно реаговање, Горица Ивић, извршна директорка Фондације Удружене жене Бања Луке, изнела је податак да се у последње време у Републици Српској бележи повећање броја случајева насиља у породици. Само у 2023. години било је више од 1.000 случајева, а када је у питању Сигурна кућа Бања Лука (коју води Фондација Удружене жене), од августа прошле године стално су попуњени капацитети. И директорка зеничке

Медике, Сабиха Хусић, изнела је податке о повећаном броју жртава породичног насиља: током 2023. године на подручју Федерације БиХ пријављено је више од 4.000 случајева насиља, близу 500 жена и деце збринато је у 8 сигурних кућа у БиХ, а тачан број убијених жена није познат. Међутим, када је реч о процесуирању починилаца – „надлежне институције споро и неозбиљно прилазе овом питању“.

Учесници су истакли и потребу дијалога између субјеката који пружају директну помоћ, подршку и заштиту и оних који процесуирају случајеве насиља, те оних који доносе одлуке на неком политичком нивоу, јер без решавања правих казни за починиоце дела насиља – неће бити ни праве превенције нити нулте стопе којој тежимо. Кривично дело насиље у породици треба једнако да се третира, као и свако друго кривично дело.

На основу изнетих података и излагања свих учесника можемо да закључимо да једино полицијски службеници имају строго дефинисане процедуре поступања, почев од зајимања пријаве насиља до изласка на интервенције, да су довољно обучени и ефикасни и имају задовољавајућу сарадњу са другим институцијама и сигурним кућама, које се баве непосредним збрињавањем жртава насиља. Проблем настаје на нивоима везаним за судско процесуирање случајева насиља, као и на нивоима где се доносе одлуке у смислу унапређења политика и законске регулативе.

текст Марина Митрић
фото <https://zenicainfo.ba>

Часопис ХАЈР
часопис хуманитарне организације ХАЈР

препоручујемо

Зборник песама у издању Удружења ХАЈР

И позивамо вас да се укључите у хуманитарни рад.

**Шаљите своје радове које ћемо објавити у новом
броју зборника**

**Пружите подршку жртвама насиља и подржите
хуманитарни рад Удружења на иновативан начин**

ОБЈАВИТЕ СВОЈ РАД У НАШЕМ ЗБОРНИКУ!

ЗАШТО ДОНИРАТИ УДРУЖЕЊУ ХАЈР?

**ЗАТО... ШТО ЋЕТЕ БАШ ВИ
СПАСИТИ СЛЕДЕЋУ ЖРТВУ.**
**ЗАТО... ШТО ТИМЕ БАШ ВИ ОМОГУЋАВАТЕ
ОДРЖАВАЊЕ ГРУПНИХ ТЕРАПИЈА
ГДЕ СЕ ДЕЛЕ САВЕТИ И ДАЈЕ ПОДРШКА
ЖРТВАМА НАСИЉА.**

**ЗАТО... ШТО ТИМЕ БАШ ВИ ПОДСТИЧЕТЕ ВЕЋУ
СИГУРНОСТ ЖЕНА У СРБИЈИ.**
**ЗАТО... ШТО ТИМЕ БАШ ВИ ОМОГУЋАВАТЕ
НЕДУЖНОЈ ДЕЦИ ОДЕЋУ, ХРАНУ И ШКОЛСКИ
ПРИБОР.**
**ЗАТО... ШТО ТИМЕ БАШ ВИ ДАЈЕТЕ ЖРТВАМА
МОГУЋНОСТ ЗАПОСЛЕЊА.**
**ЗАТО... ШТО ТИМЕ ДАЈЕТЕ ЉУДИМА ПРАВО
ИЗБОРА... А ТО ЗАСЛУЖУЈЕМО СВИ!**
ЗАТО... ШТО СТЕ БАШ ВИ ОДГОВОРНИ И ХУМАНИ.

ДИНАРСКИ РАЧУН 160-0000000534433-90

ДЕВИЗНИ РАЧУН: 160-0054000045546-35

Ибан (IBAN): RS35160005400004554635

SWIFT: DBDBRSBG

ТЕЛ.: +381 64 482 95 99

E-MAIL: uznhajr@gmail.com

www.uznhajr.org

ПРОНАЂИТЕ НАС НА ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА

www.uznhajr.org/

Udruženje Žrtava Nasilja HAJR

[@_hajrudruzenje_ /](https://www.instagram.com/_hajrudruzenje_/)

Udruženje žrtava nasilja HAJR MEDIA